

**ZAKON
O PATENTIMA I TEHNIČKIM
UNAPREĐENJIMA*)**

**Glava prva
OPŠTE ODREDBE**

Član 1.

Društvena zajednica preko određenih državnih organa privrednih i društvenih organizacija, udruženja, ustanova i zavoda pomaže razvitak pronalazačke i novatorske delatnosti i obezbeđuje uslove za iskorišćavanje korisnih pronalazaka i tehničkih unapređenja.

Član 2.

Pronalazačima i autorima tehničkih unapređenja (novatorima) pripada za njihov stvaralački rad pravo da budu označeni kao autori, pravična naknada i druga prava utvrđena ovim zakonom.

Član 3.

Za organizovanje rada i materijalni doprinos na polju pronalazačke delatnosti posebna prava imaju privredne organizacije, ustanove i društvene organizacije (organizacije) u kojima je pronalazak stvoren.

---

*) „Službeni list FNRJ“ 44/60 i 28/62.

Član 4.

Pronalasci se zaštićuju patentom.

Podnošenjem prijave radi dobivanja patenta odnosno izdavanjem patenta stiču se prava koja utvrđuje ovaj zakon.

Patent se izdaje u postupku propisanom ovim zakonom.

Član 5.

Prijavljeni ili patentom zaštićeni pronalazak može se iskorišćavati pod uslovima predviđenim ovim zakonom i u skladu sa propisima kojima se reguliše pravo na proizvodnju i stavljanje proizvoda u promet.

Pod iskorišćavanjem pronalaska, u smislu ovog zakaona, podrazumeva se njegova primena u proizvodnji i puštanje u promet predmeta izrađenih prema prijavljenom odnosno patentom zaštićenom pronalasku, kao i svaka druga upotreba pronalaska u privredne svrhe.

Član 6.

Pravo na iskorišćavanje prijavljenog ili zaštićenog pronalaska pripada prijaviocu odnosno nosiocu patent-a.

Druga lica mogu iskorišćavati pronalazak samo na osnovu ugovorne ili prinudne licence, ili ako je patent oduzet odnosno ekspropriisan.

Za iskorišćavanje pronalaska stvorenog u organizaciji, važe posebne odredbe (čl. 35. do 43.).

Član 7.

Zaštitu pronalaska u inostranstvu jugoslovenski građani, organizacije i građanska pravna lica mogu tražiti samo ako prethodno u zemlji podnesu prijavu radi dobivanja patenta.

Član 8.

Pripadnici inostranih zemalja uživaju u pogledu zaštite pronalazaka ista prava koja po ovom zakonu pripadaju jugoslovenskim građanima, ako to proizilazi iz međunarodnih ugovora i konvencija ili iz primene načela uzajamnosti.

Postojanje uzajamnosti dokazuje lice koje se poziva na uzajamnost.

U postupku pred jugoslovenskim sudovima i organima uprave pripadnici inostranih zemalja ostvaruju pravo iz ovog zakona preko punomoćnika koji je jugoslovenski državljanin i koji se bavi zastupanjem u vidu zanimanja.

Član 9.

Izdavanje patenata i druge poslove iz oblasti zaštite pronalaska vrši Uprava za patente, u granicama određenim ovim zakonom. Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, Uprava za patente shodno primenjuje odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

Protiv rešenja Uprave za patente nije dozvoljena žalba, ali se protiv njenih rešenja može pokrenuti upravni spor.

Propise o organizaciji i radu Uprave za patente donosi Savezno izvršno veće.

Član 10.

Sporove i predmete koji su ovim zakonom stavljeni u sudsku nadležnost, rešava u prvom stepenu viši privredni sud, ako ovim zakonom nije određena nadležnost nekog drugog suda ili organa.

Glava druga

PATENT

1. Opšti uslovi za dobivanje patent-a

Član 11.

Po odredbama ovog zakona patentom se može zaštiti pronalazak koji predstavlja novo rešenje određenog tehničkog problema i koji se može primeniti u industrijskoj ili kojoj drugoj privrednoj delatnosti.

Član 12.

Pronalazak se neće smatrati novim ako je pre podnošenja prijave radi dobivanja patent-a:

- 1) u zemlji ili u inostranstvu putem štampe ili na drugi način isti pronalazak bio objavljen i opisan, tako da su ga stručnjaci mogli upotrebiti;
- 2) u zemlji isti pronalazak javno upotrebljavан, izlagan ili prikazivan, tako da su ga stručnjaci mogli upotrebiti;
- 3) u zemlji ili inostranstvu bio izdat patent ili data zaštita u drugom obliku za isti pronalazak.

Član 13.

Patentom se ne mogu zaštiti:

- 1) pronalasci čija je svrha ili upotreba protivna zakonu ili moralu;
- 2) naučna pravila i načela;
- 3) lekovi;
- 4) materije proizvedene hemijskim putem;
- 5) materije koje služe za ljudsku i stočnu hranu, sredstva za uživanje, pića i začini.

Legure i novi postupci za dobivanje materija navedenih u tač. 3. do 5. prethodnog stava mogu se zaštiti patentom.

2. Dobivanje patenta

Član 14.

Pravo na dobivanje patenta pripada pronalazaču, njegovom nasledniku ili drugom pravnom sledniku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Prvi podnositelj prijave radi dobivanja patenta smatra se pronalazačem odnosno njegovim pravnim slednikom, dok se protivno ne dokaže.

Nositelj patenta može biti fizičko ili pravno lice.

Član 15.

Patent se može izdati na ime više lica ako ona zajedno podnesu prijavu, ali se u patentu neće određivati prava pojedinih lica, nego će se njihovi međusobni odnosi regulisati po načelima građanskog prava.

Lice koje je pronalazaču ukazivalo samo tehničku pomoć, ne smatra se pronalazačem.

Član 16.

Ako je isti pronalazak stvorilo više lica, nezavisno jedno od drugog, pravo na patent pripada prvom podnositiocu prijave.

Ako je pronalazak stvoren zajedničkim radom iskustvom i praksom u organizaciji, pa nije moguće utvrditi određeno lice kao pronalazača, pravo na patent pripada organizaciji u kojoj je pronalazak stvoren.

Član 17.

Pronalazak koji u prijavi nije označen može, u toku postupka za izdavanje patenta ili kad patent bude izdat, tražiti da njegovo ime bude označeno u registru patenata, ispravi o patentu, patentnom spisu i u objavi o izdavanju patenta.

U slučaju spora odlučuje sud.

3. Trajanje patenta

Član 18.

Patent traje petnaest godina, računajući od dana kada je rešenje o izdanju patenta službeno objavljen.

Po isteku ovog roka patent se ne može obnoviti, niti se može produžiti rok njegovog trajanja.

Član 19.

Patent prestaje da važi i pre isteka roka od petnaest godina.:

- 1) ako se nosilac patenta pismeno odrekne patenta;
- 2) ako se ne plate propisane takse u određenom roku.

U slučaju iz tačke 1. prethodnog stava patent prestaje da važi narednog dana po prijemu pismenog podneska o odricanju od patenta.

U slučaju iz tačke 2. stava 1. ovog člana patent prestaje da važi narednog dana po isteku roka za plaćanje takse.

Član 20.

Ako je u registru patenta upisano određeno pravo u korist trećih lica (licenca, zaloga ili drugo), nosilac patenta ne može se punovažno odreći patenta bez pismene saglasnosti lica na čije ime je upsano određeno pravo u registru.

Ako nosilac patenta u određenom roku ne plati propisane takse, a u registru patenta je upisano neko pravo u korist trećih lica, Uprava za patente obaveštice ova lica da taksa nije plaćena i ona mogu u roku od tri meseca od dana prijema obaveštenja platiti propisane takse i održati patent na snazi.

U slučaju spora o obezbeđenju upisanih prava trećih lica, odlučuje sud, koji može rešiti da se patent prenese na lice na čije je ime upisano određeno pravo.

4. Dopunski patent

Član 21.

Ako podnositelj prijave odnosno nosilac patenta dopuni ili usavrši pronađazak za koji je tražio ili dobio patent (osnovni patent), za izvršenu dopunu ili usavršavanje on može tražiti dopunski patent.

Sa prestankom važenja osnovnog patenta prestaje da važi i njegov dopunski patent.

Član 22.

Dopunski patent može biti proglašen za osnovni ako je osnovni patent oduzet ili poništen, ili ako se nosilac patenta odrekao.

Ako nosilac dopunskog patenta ne podnese zahtev za njegovo proglašenje za osnovni u roku od tri meseca od dana prijema pravosnažne odluke o oduzimanju ili poništaju osnovnog patenta odnosno od dana podnošenja podneska o odricanju od osnovnog patenta, dopunski patent prestaje da važi.

Član 23.

Dopunski patent proglašen za osnovni ne može trajati duže nego što bi trajao njegov osnovni patent.

Ako se neki od više dopunskih patenata proglaši za osnovni, ostali ili novi dopunski patenti mogu se vezati za novi osnovni patent.

Za održavanje u važnosti dopunskog patenta koji je proglašen za osnovni, plaćaju se takse kao za osnovni.

5. Prenos patenta i prava iz patenta

Član 24.

Prava podnosioca prijave odnosno nosioca patenta prelaze na njegove naslednike po opštim propisima o nasleđivanju.

Član 25.

Podnositelj prijave odnosno nosilac patenta može svoja imovinska prava preneti na drugoga, u celini ili delimično, ugovorom ili po drugom pravnom osnovu.

Ugovor o prenosu ovih prava punovažan je ako je sastavljen u pismenom obliku.

Ako su preneta prava iz prijave radi dobivanja patenta, patent će se, ako bude odobren, upisati u registar patenata na ime pribavioca.

6. Ugovorna licenca

Član 26.

Podnositelj prijave odnosno nosilac patenta može ugovorom, u celini ili delimično, ustupiti pravo iskorišćavanja pronalaska (ugovorna licenca) drugom licu.

Ugovor o licenci punovažan je ako je sastavljen u pismenom obliku, a treba naročito da sadrži: određivanje i visinu naknade za iskorišćavanje pronalaska, vreme trajanja licence, njen obim i označenje da li je licenca isključiva ili ograničena.

Član 27.

Ako je organizacija pribavila isključivu licencu, a ugovorom između nosioca patenta i organizacije nisu stavljeni posebni ograničenja, Arbitražno ve-

će (član 41.), na zahtev zainteresovane organizacije, može dozvoliti da pronalazak iskorišćavaju i druge organizacije u granicama i pod uslovima pod kojima je licenca pribavljenia.

Organizacija koja po prethodnom stavu dobije pravo korišćenja pronalaska dužna je naknaditi prvoj organizaciji srazmeran deo troškova oko pribavljanja licence i platiti naknadu prodavcu za iskorišćavanje pronalaska po pribavljenoj licenci, srazmerno svom učeštu u korišćenju pronalaska po licenci.

Za spor o naknadi po prethodnom stavu nadležno je Arbitražno veće.

7. Prinudna licenca

Član 28.

Prinudnom licencom daje se pravo iskorišćavanja pronalaska drugom licu na određeno vreme i u određenom obimu, uz pravičnu naknadu nosiocu patenta.

Prinudna licenca ne može biti isključiva.

Prinudna licenca može se dati ako nosilac patenta, sam ili preko drugoga, bez opravdanih razloga ne iskorišćava ili nedovoljno iskorišćava svoj pronalazak u zemlji.

Zahtev za prinudnu licencu ne može se postaviti pre isteku tri godine od dana upisa patenta u registar patenta.

Prinudna licenca može se dati samo licu koje dokaže opravdani interes i podobnost za iskorišćavanje pronalaska.

Član 29.

Prinudna licenca može se dati i ako se pronalazak zaštićen patentom ne može u celini ili delimično iskorišćavati bez upotrebe nekog pronalaska zaštićenog ranijim patentom, ako je docniji pronalazak od naročitog značaja za privredu i služi istoj svrsi.

Takav zahtev ne može se podneti pre isteka tri godine od dana upisa patenta u registar patenata.

U slučaju davanja ovakve licence nosilac prava po ranije izdatom patentu može takođe tražiti prinudnu licencu za iskorišćavanje pronalaska po docnjem patentu.

8. Nadležnost i određivanje visine naknade

Član 30.

O davanju prinudne licence (čl. 28. i 29.) odlučuje nadležni sud (član 10.).

Nadležni sud određuje i visinu naknade nosiocu patenta, ako naknada nije sporazumno utvrđena.

Pregovori ili sporovi o visini naknade ne mogu biti smetnja za korišćenje pronalaska zaštićenog patentom

9. Oduzimanje patenta

Član 31.

Patent se može oduzeti ako se davanjem prinudne licence nije moglo postići dovoljno iskorišćavanje pronalaska u zemlji, a to zahteva opšti privredni interes.

Postojanje opšteg privrednog interesa za oduzimanje patenta utvrđuje Veće proizvođača Savezne narodne skupštine.

Zahtev za oduzimanje patenta podnosi u ime federacije savezni organ uprave nadležan za odgovarajuću granu privrede.

Zahtev za oduzimanje patenta ne može se podneti pre isteka dve godine od dana izdavanja prve prinudne licence.

O zahtevu za oduzimanje patenta rešava Vrhovni privredni sud u veću od dvojice sudija i trojice povremenih sudija.

Rešenjem kojim se oduzima patent određuje se i pravična naknada koju je federacija dužna platiti nosiocu patenta za oduzeti patent.

Danom oduzimanja patenta prestaje njegova važnost i svako stiče pravo da iskorišćava pronađazak bez naknade.

10. Eksproprijacija patenta

Član 32.

Patent se može ekspropriisati ako to zahteva opšti interes.

Postojanje opštег interesa za eksproprijaciju patenta utvrđuje Veće proizvodača Savezne narodne skupštine.

Zahtev za eksproprijaciju patenta podnosi savezni organ uprave nadležan za odgovarajuću granu privrede.

O zahtevu za eksproprijaciju patenta rešava Vrhovni privredni sud u veću od dvojice sudija i trojice povremenih sudija.

Rešenjem kojim se ekspropriše patent određuje se i pravična naknada koju je federacija dužna platiti nosiocu patenta za ekspropriisani patent.

Organ čiji je zahtev za eksproprijaciju usvojen može na osnovu ugovora ili na drugi način dati pronalazak na korišćenje nekoj organizaciji.

Ako je u zahtevu za eksproprijaciju naznačena neka organizacija kao korisnik eksproprijacije i ako je uz zahtev podnesen pismeni dokaz da je ona s tim saglasna, rešenjem o eksproprijaciji odrediće se pravilna naknada koju je ta organizacija dužna platiti ranijem nosiocu patenta.

Patent se može eksproprijsati od dana njegovog upisa u registar patenta.

11. Prava na osnovu ranije upotrebe pronalaska

Član 33.

Lice koje je u Jugoslaviji, nezavisno od pronalazača, iskorišćavalo neki pronalazak ili pripremilo sve što je potrebno za njegovo iskorišćavanje pre podnête prijave radi dobivanja patent-a, ali ne javno, zadržava pravo daljeg iskorišćavanja tog pronalaska bez obaveze na naknadu licu koje bi za takav pronalazak dočnije dobilo patent.

Ovo pravo pripada samo licima koja su savesno došla do pronalaska.

Pravo iskorišćavanja po stavu 1. ovog člana može se upisati u registar patent-a po sporazumu stranaka, a ako do sporazuma ne dođe, o upisu odlučuje sud.

Ovo pravo iskorišćavanja može preći na drugoga samo zajedno sa organizacijom odnosno njenom jedinicom u kojoj je takav pronalazak ranije iskorišćavan ili u kojoj je bilo pripremljeno njegovo iskorišćavanje.

12. Upis patenta i prava iz patenta

Član 34.

Patent i prava iz patenta stiču se upisom u registar patenata, i od dana upisa važe prema trećim licima.

Prvenstvo ovih prava određuje se po redu prijema pismenog zahteva na njihov upis, a ako su zahtevi istovremeno podneti — imaju isti red prvenstva.

Međusobna prava stranaka određuju se na osnovu ugovora ili pravosnažne sudske odluke.

Glava treća

PRONALASCI STVORENI U ORGANIZACIJAMA

Član 35.

Za pronalaske stvorene u organizaciji važe odredbe ovog zakona, ukoliko u ovoj glavi nije drukčije određeno.

Član 36.

O pronalasku stvorenom u organizaciji i o njegovim bitnim tehničkim odlikama pronalazač je dužan bez odlaganja pismeno obavestiti organizaciju.

Organizacija je dužna bez odlaganja pismeno potvrditi pronalazaču prijem njegovog obaveštenja.

Pronalazač i organizacija dužni su čuvati tajnost pronalaska do podnošenja prijave radi dobivanja patenta.

Član 37.

Uzajamna prava i obaveze pronalazača i organizacije u kojoj je stvoren pronalazak uređuju se ugovorom.

Ako do zaključenja ugovora ne dođe ili ako ugovorom nije drugičije određeno, pravo na dobivanje patenta pripada organizaciji, a ako ona to pravo neće da koristi, pravo na dobivanje patenta pripada pronalazaču.

Organizacija je dužna u roku od tri meseca od dana primljenog obaveštenja o stvorenom pronalasku izjaviti da li će koristiti svoje pravo na dobivanje patenta.

Ako pronalazač propusti da obavesti organizaciju o pronalasku, rok iz prethodnog stava računa se od dana kad je organizacija saznala za pronalazak.

Pravo na dobivanje patenta pripada pronalazaču i u slučaju ako organizacija u roku od tri meseca od dana njene izjave da će koristiti pravo na dobivanje patenta, ne podnese prijavu.

Ugovorom između organizacije i pronalazača reguliše se i pitanje zaštite pronalaska u inostranstvu.

Član 38.

Organizacija koja dobije patent dužna je pronalazaču platiti pravičnu naknadu, ako se pronalazač ne odrekne naknade posle stvorenog pronalaska.

Organizacija je dužna da plati naknadu i u slučaju ako počne da iskorišćava pronalazak pre dobiwanja patenta.

Visina naknade iz prethodnih stavova ovog člana određuje se sporazumno, a ako do sporazuma ne dođe organizacija je dužna da u roku od mesec dana od podnetog zahteva pronalazača traži da visinu naknade odredi nadležni sud.

Pri određivanju visine naknade, sud će uzeti u obzir naročito: tehnički i privredni značaj pronalaska,

korisfi koje organizacija može postići primenom pronalaska, vrednost sredstava koje je organizacija uložila za stvaranje pronalaska, udeo pronalazača u radu na stvaranju pronalaska, okolnost da li je redovni posao pronalazača u organizaciji bio rad na stvaranju pronalaska, kao i druge okolnosti koje su od važnosti za utvrđivanje visine naknade.

Član 39.

Pronalaske za koje je dobila ili zatražila patent jedna organizacija mogu iskorišćavati i druge organizacije:

- 1) ako se taj pronalazak u zemlji ne iskorišćava ili se ne iskorišćava dovoljno;
- 2) ako je iskorišćavanje tog pronalaska od strane druge organizacije od posebnog značaja za privredu;
- 3) ako jedna organizacija ne može u potpunosti ili delimično iskorišćavati neki pronalazak bez iskorišćavanja pronalaska stvorenog u drugoj organizaciji, a zaštićenog patentom.

Član 40.

O iskorišćavanju pronalaska u slučaju iz prethodnog člana organizacije zaključuju ugovor.

Ako se organizacije ne mogu sporazumeti o iskorišćavanju pronalaska, naknadi za iskorišćavanje ili drugim uslovima iskorišćavanja, odluku o tome donosi Arbitražno veće na zahtev organizacije koja hoće da iskorišćava pronalazak.

Arbitražno veće odlučiće da jedan deo naknade za iskorišćavanje pronalaska pripada pronalazaču.

Član 41.

Arbitražno veće sastoji se od predsednika, dva stalna člana i dva povremena člana.

Predsednika i stalne članove, kao i njihove zamjenike, imenuje Savezno izvršno veće, a po jednog povremenog člana biraju stranke sa liste arbitara one komore u čiji delokrug spada privredna delatnost u kojoj će se pronalazak primenjivati.

Ako stranka ne izabere arbitra u roku koji joj bude održan, predsednik Arbitražnog veća imenovaće joj arbitra sa liste arbitara odgovarajuće komore.

Član 42.

Poništaj odluke Arbitražnog veća može stranka zahtevati ako ono nije bilo sastavljeno saglasno odredbama predhodnog člana, kao i iz razloga navedenih u članu 451. tač. 3. do 7. Zakona o parničnom postupku.

U pogledu rokova za podnošenje tužbe za poništaj odluke Arbitražnog veća primenjuju se odredbe člana 452. Zakona o parničnom postupku.

Za odlučivanje po tužbi za poništaj odluke Arbitražnog veća nadležan je Vrhovni privredni sud.

Član 43.

Pronalazak je stvoren u organizaciji:

1) ako je do pronalaska došlo za vreme radnog odnosa između pronalazača i organizacije, a u neposrednoj vezi sa radom pronalazača u organizaciji;

2) ako je do pronalaska došlo u roku od šest mjeseci po isteku radnog odnosa između pronalazača i organizacije, a u neposrednoj vezi sa ranijim radom pronalazača u organizaciji;

3) ako je do pronalaska došlo na osnovu naloga i pomoći sredstava organizacije, bez obzira gde je i kad pronalazak stvoren.

Sporove o tome da li je pronalazak stvoren u organizaciji, rešava nadležni sud.

Glava četvrta

POSTUPAK ZA DOBIVANJE PATENTA I PRAVO PRVENSTVA

1. Prijava

Član 44.

Postupak za dobivanje patenta pokreće se pismenom prijavom, koja se podnosi Upravi za patente.

Za svaki pronalazak podnosi se zasebna prijava radi dobivanja patenta.

Član 45.

Prijava treba da sadrži: ime prijavioca patenta, njegovo zanimanje, mesto stanovanja sa adresom, označenje predmeta pronalaska i zahtev za izdavanje patenta.

Ako je prijavilac pravno lice, u prijavi će se naznačiti naziv, firma i sedište tog pravnog lica.

Uz prijavu se uvek podnosi opis pronalaska, a ako, je to potrebno — i nacrti pronalaska. Opis i nacrti podnose se u dva ravnoglasna potpisana primerka.

Ako se prijava podnosi preko punomoćnika, potrebno je priložiti i punomoćje.

Član 46.

Na prijavi će se zabeležiti dan i čas kad je prijava primljena.

Na zahtev prijavioca izdaće mu se potvrda da je prijava primljena određenog dana i časa.

Član 47.

Pronalazak mora biti u opisu izložen jasno i potpuno, tako da se vidi u čemu je suština i novost pronalaska.

Pronalazak treba da bude opisan tako da ga stručnjaci prema opisu mogu primeniti.

Na kraju opisa, u jednom ili, po potrebi, više određenih patentnih zahteva mora se posebno istaći ono što je u pronalasku novo i što prijavilac zahteva da se zaštitи patentom (patentni zahtevi).

2. Pravo prvenstva

Član 48.

Od dana i časa kad je primljena uredna prijava podnosič prijave ima pravo prvenstva prema svakom licu koje isti pronalazak prijavi docnije.

Ako uz prijavu nije podnet opis pronalaska, pravo prvenstva računa se od prijema opisa.

Ako se naknadno pronalazak bitno izmeni, pravo prvenstva računaće se od prijema opisa bitnih izmena pronalaska.

Ako prijava sadrži dva ili više pronalazaka, pa se takva prijava docnije podeli, pravo prvenstva računa se od vremena podnošenja prve prijave.

Član 49.

Lice koje izloži neki pronalazak na zvaničnoj ili zvanično priznatoj izložbi (sajmu) međunarodnog karaktera u Jugoslaviji ili kojoj zemlji-članici Međunarodne unije za zaštitu industrijske svojine, može u roku od tri meseca po zatvaranju izložbe za taj pronalazak tražiti zaštitu s pravom prvenstva od dana izlaganja predmeta izrađenog prema pronalasku.

Ako takvo lice hoće da se koristi pravom prvenstva od dana izlaganja, dužno je podneti uz prijavu radi dobivanja patenta pismenu potvrdu organa izložbe o vrsti izložbe, mestu njenog održavanja, danu

otvaranja, danu zatvaranja i prvom danu izlaganja pronalaska odnosno predmeta izrađenog prema prijavljenom pronalasku.

Priznanjem prava prvenstva za predmete izložene na takvoj izložbi, ne produžuju se rokovi prava prvenstva iz člana 50. ovog zakona.

Odluku o priznavanju izložbe u Jugoslaviji donosi i objavljuje Uprava za patente, po predlogu organa izložbe.

Član 50.

Pripadnicima zemalja-članica Međunarodne unije za zaštitu industrijske svojine koji su u kojoj zemlji-članici Unije uredno podneli prijavu radi dobivanja patent-a, a zatim zatražili za isti pronalazak dobivanje patent-a u Jugoslaviji, priznaće se pravo prvenstva od dana podnošenja prve uredne prijave u kojoj zemlji-članici Unije, ako svo pravo prvenstva zatraže u roku od dvanaest meseci od dana podnošenja prijave.

Umesto priznanja prava prvenstva iz predhodnog stava, pripadnici zemalja-članica Unije mogu tražiti da im se pravo prvenstva samo rezerviše, i u tom slučaju nije potrebno da podnose dokaz o podnetoj prijavi u kojoj od zemalja-članica Unije.

Priznanje odnosno rezervisanje prava prvenstva mora biti zatraženo u samoj prijavi radi dobivanja patent-a podnetoj u Jugoslaviji, sa naznačenjem datuma i zemlje-članice Unije u kojoj je prva prijava podneta.

Član 51.

Za priznanje prava prvenstva podnositelj prijave dužan je uz prijavu ili docnije, u roku koji mu bude

određen, podneti prepis prve prijave overen od strane nadležnog organa zemlje-članice Unije u kojoj je ta prijava prvo bila podneta.

Ako je pravo prvenstva samo rezervisano, podnositelj prijave odnosno nosilac patenta nije oslobođen od obaveze da, u slučaju potrebe, na traženje Uprave za patente ili nadležnog suda, naknadno podnese overen prepis prve prijave u zemlji-članici Unije, koji izdaje nadležni organ te zemlje.

Za podnošenje dokaza po st. 1. i 2. ovog člana, ne mogu se odrediti rokovi kraći od tri meseca.

Prepisi prijave iz st. 1. i 2. ovog člana ne moraju biti legalizovani.

3. Predhodno ispitivanje

Član 52.

Po prijemu prijave predhodno se ispituje da li su prijava i njeni prilozi uredni.

Ako se prethodnim ispitivanjem utvrди da prijava ili njeni prilozi nisu uredni, pozvaće se podnositelj prijave da ih u određenom roku ispravi ili dopuni.

Član 53.

Ako se ispitivanjem uredne prijave nađe da se za pronalazak ne može izdati patent, ili da se on ne može izdati u zatraženom obimu, izvestiće se o tome pismeno podnositelj prijave, uz navođenje razloga zbog kojih se ne može izdati patent, i pozvaće se da se u određenom roku izjasni o navedenim razlozima.

Član 54.

Pri određivanju rokova iz čl. 52. i 53. ovog zakona, koji se iz opravdanih razloga mogu produžiti, uzeće se u obzir i priroda utvrđenih nedostataka i mogućnosti podnosioca prijave da ih otkloni.

Član 55.

Ako podnositelj prijave u određenom roku ne ispravi ili ne dopuni prijavu (član 52.), odnosno ako se ne izjasni o razlozima zbog kojih se ne može izdati patent (član 53.), a ne zatraži do isteka određenog roka produženje roka, smatraće se da je odustao od prijave.

Član 56.

U postupku za izdavanje patenta neće se ispitivati korisnost pronaleta.

Do donošenja rešenja o izdavanju patenta podnositelj prijave može menjati opis pronaleta i patentne zahteve.

4. Rešenje o zahtevu za izdavanje patenta

Član 57.

Po završenom predhodnom ispitivanju donosi se rešenje kojim se zahtev za izdavanje patenta potpuno ili delimično usvaja ili se potpuno odbija.

Ako se utvrdi da je podneta prijava potpuna i da postoje zakonski uslovi za izdavanje patenta u zatraženom obimu, donosi se rešenje kojim se zahtev za izdavanje patenta u potpunosti usvaja.

Ako se patent ne može izdati u zatraženom obimu, donosi se rešenje kojim se delimično usvaja zahtev za izdavanje patenta.

Rešenje o potpunom odbijanju zahteva za izdavanje patenta donosi se ako se patent uopšte ne može izdati (čl. 11. do 13.)

Rešenje kojim se zahtev za izdavanje patenta samo delimično usvaja ili potpuno odbija, mora biti obrazloženo.

Član 58.

Rešenje o izdavanju patenta donosi se u graničama postavljenih patentnih zahteva.

Obim priznate zaštite određuje se prema usvojenim patentnim zahtevima.

Član 59.

Rešenje kojim se potpuno ili delimično usvaja zahtev za izdavanje patenta objavljuje se u službenom biltenu Uprave za patente.

U objavi će se naročito naznačiti: ime podnosioca prijave i pronalazača, predmet pronalaska i njegova suština prema patentnim zahtevima, datum podnošenja prijave i datum od koga se računa pravo prvenstva.

Na zahtev podnosioca prijave za dobivanje patenta objava se može odložiti za šest meseci od dana prijema rešenja, a ako postoje opravdani razlozi ovaj rok može se produžiti za daljih šest meseci.

Pošto se objavi rešenje, opisi i nacrti pronalaska mogu se razgledati.

Od dana objavljivanja rešenja privremeno stupaju na snagu zakonska dejstva patenta.

5. Prigovor protiv izdavanja patenta

Član 60.

Svako lice može u roku od tri meseca od dana objavljivanja rešenja o izdavanju patenta staviti prigovor da ne postoje uslovi za izdavanje patenta iz razloga:

- 1) što pronalazak nije nov (čl. 11. i 12.);
- 2) što se pronalazak prema opisu ne može primeniti od strane stručnih lica (član 47.);

3) što se pronalazak ne može zaštititi patentom (član 13.).

Obrazložen prigovor sa potrebnim dokazima podnosi se pismeno Upravi za patente.

Član 61.

Ako lice koje je podnело prigovor, u toku postupka od istog odustane, postupak će se obustaviti, osim u slučajevima ako podnositelj prijavе ne zatraži da se postupak nastavi ili ako Uprava za patente ne smatra da iz opravdanih razloga treba nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Po prigovoru Uprava za patente donosi rešenje kojim prigovor potpuno ili delimično usvaja ili ga potpuno odbija.

Istim rešenjem kojim se odlučuje o prigovoru, po potrebi će se izmeniti ili ukinuti rešenje o potpunom ili delimičnom usvajanju zahteva za izdavanje patenta.

6. Upis u registar

Član 62.

Ako u predviđenom roku ne budu stavljeni prigovori protiv izdavanja patenta, ili ako prigovori budu odbijeni, patent se upisuje u registar patenata, a podnositelju prijave izdaje se patentna isprava.

Ako ima više nosilaca patenta, svakom od njih izdaje se patentna isprava u kojoj se naznačuju svi nosioci patenta.

Član 63.

Registar izdatih patenata vodi Uprava za patente.

Registar je javan.

U registar se upisuju izdati patenti sa potrebnim podacima, a naročito: broj patenta, predmet pronalaska-ime, firma ili naziv nosioca patenta, zanimanje, mesto

stanovanja odnosno sedište, ime pronalazača, dan objavljanja, dan podnošenja prijave i datum od koga se računa prvenstvo.

U registar se upisuju i sve docnije nastale promene u pogledu važenja patentra ili pojedinih prava u vezi sa patentom, kao što su oduzimanje, poništavanje, prenos, licence, zaloge i drugo.

Član 64.

Registrirani patentni objavljuju se u službenom biltenu Uprave za patente.

Objavljanje registrovanog patentra sastoji se iz objavljanja izvoda iz registra izdatih patenata i objavljanja patentnog spisa (opisa pronalaska, nacrta i usvojenih patentnih zahteva).

Bliže propise o objavljanju registrovanih patentra donosi Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za industriju.

Glava peta

PONIŠTAJ I OSPORAVANJE PATENTA

1. Poništaj patentra

Član 65.

Svako lice može za sve vreme trajanja patentra tražiti da se izdati patent potpuno ili delimično poništi iz razloga:

- 1) što pronalazak u vreme podnošenja prijave nije bio nov (čl. 11. i 12.);
- 2) što se pronalazak prema opisu ne može primeniti od strane stručnih lica (član 47.);
- 3) što se pronalazak nije mogao zaštитiti patentom (član 13.).

Obrazloženi zahtey sa potrebnim dokazima podnosi se pismeno Upravi za patente.

Član 66.

Ako lice koje je podnело zahtev za poništaj patenta, u toku postupka od zahteva odustane, postupak će se obustaviti, osim u slučajevima ako nosilac patenta ne zatraži da se postupak nastavi ili ako Uprava za patente ne smatra da iz opravdanih razloga treba nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Po zahtevu za poništaj Uprava za patente donosi rešenje kojim zahtev potpuno ili delimično usvaja ili ga potpuno odbija.

Istim rešenjem kojim se odlučuje o zahtevu za poništaj, po potrebi će se odlučiti o potpunom brisanju ili o delimičnom ograničenju patenta.

Kad se patent potpuno poništi, smatraće se da nije ni postojao, a kad se poništi samo delimično, smatraće se da nije postojao deo koji je poništen.

2. Osporavanje patenta

Član 67.

Pronalazač, njegov naslednik ili drugi pravni slednik može tužbom kod suda tražiti za sve vreme trajanja patenta da se on oglasi za nosioca patenta, ako je patent izdat na ime lica koje nije pronalazač, njegov naslednik ili drugi pravni slednik.

Ova tužba prema savesnom nosiocu patenta zastareva za dve godine od dana upisa izdatog patenta u registar patenata.

Pronalazač, njegov naslednik ili drugi pravni slednik može u roku od tri meseca od dana prijema pravosnažne odluke kojom mu je to pravo priznato tra-

žiti da se on upiše kao nosilac patenta u registar patenata i da mu se izda patentna isprava. Ako takav zahtev u ovom roku ne podnese, smatraće se da se odrekao prava na patent.

Licenca koju je treće lice savesno pribavilo od ranijeg nosioca patenta ostaje u važnosti i prema novom nosiocu, ako je bila upisana ili pravilno prijavljena za upis u registar pre zabeleške pokrenutog spora.

Naknada koju bi ubuduće imao da plaća savesni imalac licence pripada novom nosiocu patenta i određuje se sporazumno, a u slučaju spora odlučuje sud.

Član 68.

Tužbu iz prethodnog člana može ovlašćeno lice podneti čim je objavljeno rešenje o izdavanju patenta (član 59.). Ova tužba ne obustavlja redovni postupak oko izdavanja patenta.

Član 69.

Po zahtevu zainteresovanog lica zabeležiće se u registar patenata svi sporovi koji se odnose na patent ili na prava iz patenta.

Zabeleška spora ima dejstvo da odluka u sporu važi i prema licima na čije je ime izvršen ma koji upis u registar patenata posle upisa zabeleške spora.

Glava šesta

POVERLJIVI PRONALASCI

Član 70.

Pronalasci jugoslovenskih građana koji se odnose na narodnu odbranu smatraju se povreljivim, ako Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane za pojedine prijavljene pronalaske ne odluči drugčije.

Član 71.

Izdavanje patenata za poverljive pronalaske koji se odnose na narodnu odbranu u nadležnosti je Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane.

Patenti iz prethodnog stava izdaju se po odredbama ovog zakona.

Član 72.

Prijavu radi dobivanja patenta za pronalazak koji se odnosi na narodnu odbranu jugoslovenski građanin podnosi Državnom sekretarijatu za poslove narodne odbrane, a u inostranstvu — istom organu preko ovlašćenog jugoslovenskog predstavnika.

Pravo prvenstva po prijavi iz ovog člana računa se od vremena podnošenja prijave Državnom sekretarijatu za poslove narodne odbrane odnosno ovlašćenom jugoslovenskom predstavniku u inostranstvu.

Lica koja podnose Državnom sekretarijatu za poslove narodne odbrane prijave pronalazaka koji se odnose na narodnu odbranu oslobođena su od plaćanja svih taksa i troškova u postupku dobivanja patenta, kao i za njegovo održavanje u važnosti.

Član 73.

Ako Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane smatra da određeni pronalazak nije poverljiv dostaviće takvu prijavu Upravi za patente na redovan postupak za izdavanje patenta. U tom slučaju za prijavioca pronalaska nastaje obaveza plaćanja taksa i troškova predviđenih za dobivanje patenta i njegovo održavanje u važnosti (član 77.).

Kad je Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane izdao patent za pronalazak koji se odnosi na narodnu odbranu, pa naknadno nađe da taj pronalazak

više ne treba smatrati poverljivim, on će o tome dobiti rešenje i dostaviti ga Saveznom zavodu za patentne zajedno sa rešenjem o izdavanju patenta i patentnim spisima, radi upisa tog patenta u registar izdatih patenata (član 63).

Od dana kad se pronalazak prestao smatrati poverljivim nastaje obaveza plaćanja takse i troškova određenih za objavljivanje patenata i za njegovo održavanje u važnosti (član 77). Ova taksa plaća se u iznosu propisanom za odgovarajuću godinu trajanja patenta.

Član 74.

Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane ovlašćen je da propiše koji se pronalasci odnose na narodnu odbranu, kao i da doneše bliže propise o postupku za izdavanje patenata za ove pronalaske, a u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 75.

Pronalasci jugoslovenskih građana koji su od naročitog značaja za opšti interes mogu biti, isto tako, proglašeni poverljivim, ako pre objavlјivanja patenta savezni organ državne uprave, zainteresovan s obzirom na vrstu pronalaska, uputi u tom smislu obramložen zahtev Upravi za patente.

Pronalasci proglašeni poverljivim u smislu prethodnog stava, vodiće se u posebnom registru poverljivih patenata Uprave za patente.

Pregledanje registra poverljivih patenata dozvoljeno je samo licu koje ovlasti organ po čijem zahtevu je pronalazak proglašen poverljivim, kao i službenicima Uprave za patente u vezi sa njihovim neposrednim službenim zadatkom, a po pismenom odobrenju direktora Uprave.

Trajanje patenta koji je proglašen poverljivim računa se od dana njegovog upisa u registar poverljivih patenata, a nosilac patenta oslobođen je od daljeg plaćanja svih taksa.

Član 75a

Rešenje kojim se zahtev za izdavanje patenta za poverljive pronalaske potpuno ili delimično usvaja ili se potpuno odbija, ne objavljuje se. Protiv ovog rešenja ne može se staviti prigovor (član 60).

Član 76.

Za poverljive pronalaske zaštićene patentom pristaže pronalazaču jednokratna pravična naknada, i to bez obzira da li se pronalazak iskorišćava i u kom obimu od strane Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane odnosno saveznog organa na čiji je zahtev pronalazak proglašen poverljivim, ili lica kome su oni to pravo ustupili (član 76a).

Ako naknada sporazumno nije utvrđena o njoj odlučuje sud.

Član 76a

Pravo iskorišćavanja poverljivih pronalazaka i pravo njihove zaštite u inostranstvu pripadaju isključivo Državnom sekretarijatu za poslove narodne odbrane odnosno saveznom organu na čiji je zahtev pronalazak proglašen poverljivim.

Organi iz stava 1. ovog člana mogu ta prava ustupiti drugima.

Glava sedma

TAKSE I TROŠKOVI

Član 77

U postupku za dobivanje patenta, objavljivanje patenta, održavanje u važnosti izdatog patenta, kao i za druge radnje u vezi sa pravima po patentu, plaćaju se troškovi i takse u iznosima i rokovima koji su određeni važećim propisima.

Sekretarijat saveznog izvršnog veća za industriju, u saglasnosti sa saveznim Državnim sekretarijatom za poslove finansija, može doneti bliže propise o naplati troškova iz stava 1. ovog člana.

Član 78.

Neplaćanje u određenom roku troškova i taksa u postupku za dobivanje patenta, smatra se kao odustanak od zahteva za dobivanje patenta.

Neplaćanje u određenim rokovima troškova i taksa za izdati patent, povlači gubitak patenta.

Glava osma

ZASTUPNIŠTVO

Član 79.

Zastupanjem u predmetima dobivanja i održavanja patenata mogu se baviti u vidu zanimanja odvokati i patentni inženjeri.

Za zastupanje u predmetima iz prethodnog stava mogu se osnivati posebni birovi kao samostalne ustanove.

Ovi birovi mogu zastupati stranke u sporovima pred nadležnim sudovima i organima uprave, ako raspolazu odgovarajućim stručnim kadrom.

Član 80.

Pripadnici stranih država koji zahtevaju neko pravo po odredbama ovog zakona u Jugoslaviji ili koji učestvuju kao parnične stranke u sporu pred sudom ili organom uprave u Jugoslaviji, moraju imati punomoćnika koji se bavi zastupanjem u vidu zanimanja.

Član 81.

Bliže propise o biroima iz člana 79. ovog zakona i o patentnim inženjerima donosi Savezno izvršno veće.

Glava deveta

TEHNIČKA UNAPREĐENJA

Član 82.

Kao tehničko unapređenje, u smislu ovog zakona, smatra se tehničko rešenje ostvareno racionalnijom primenom poznatih tehničkih sredstava i tehnoloških postupaka kojima se postiže povećanje proizvodnosti rada, poboljšanje kvaliteta proizvoda, ušteda materijala i energije, bolje iskorišćavanje mašina i instalacija, kao i poboljšanje kontrole proizvodnje i tehničke zaštite rada.

Član 83.

Autor tehničkog unapređenja ima pravo na pravnu naknadu od organizacije koja koristi to tehničko unapređenje.

Član 84.

Odluku o priznanju prava na naknadu za tehničko unapređenje donosi organ samoupravljanja organizacije, na zahtev autora tehničkog unapređenja.

Organ iz prethodnog stava dužan je pre donošenja odluke o zahtevu za priznanje prava na naknadu

za tehničko unapređenje, obrazovati stručnu komisiju koja će ispitati taj zahtev i pismen o podneti svoj nalaz sa odgovarajućim predlogom.

Član 85.

Visina naknade za tehničko unapređenje i posebne radove u cilju njegove primene kao i način njene isplate, utvrđuju se ugovorom između autora tehničkog unapređenja i organizacije koja primenjuje tehničko unapređenje.

Pri određivanju visine naknade uzimaju se u obzir sve okolnosti, a naročito tehnički i privredni značaj tehničkog unapređenja, obim i trajanje iskoristiščavanja i koristi koje se postižu primenom tehničkog unapređenja, kao i lični doprinos u ostvarenju tehničkog unapređenja.

Član 86.

Pravo na naknadu pripada autoru tehničkog unapređenja najduže za tri godine primenjivanja tog tehničkog unapređenja u organizaciji.

Član 87.

Zahtev za priznanje prava na naknadu za tehničko unapređenje može autor tehničkog unapređenja podneti organizaciji u kojoj je to tehničko unapređenje uvedeno, u roku od jedne godine od dana početka primenjivanja tog tehničkog unapređenja u organizaciji.

O podnetom zahtevu organizacija je dužna izdati pismenu potvrdu podnosiocu zahteva.

Član 88.

Ako organ samoupravljanja organizacije doneše odluku kojom odbija da prizna pravo na naknadu, ili

u roku od tri meseca od dana podnošenja zahteva za priznanje prava na naknadu ne doneše odluku o priznanju prava na naknadu, autor tehničkog unapređenja može tražiti da arbitražno veće odluči o tom zahtevu.

Ako arbitražno veće prizna tražiocu pravo na naknadu, odrediće i visinu naknade, ako se stranke o tome ne sporazumeju.

Na zahtev zainteresovane strane visinu naknade određuje arbitražno veće i u slučaju kad organizacija koja je uvela ili uvodi tehničko unapređenje priznaje njegovom autoru pravo na naknadu, ali o visini naknade organizacija i autor tehničkog unapređenja ne mogu postići sporazum.

Član 89.

Arbitražno veće iz prethodnog člana sastoji se od tri člana.

Autor tehničkog unapređenja i organizacija protiv koje se podnosi zahtev za priznanje prava na naknadu odnosno za određivanje visine iznosa naknade, imenuju po jednog člana arbitražnog veća, a predsednika veća imenuje okružni privredni sud nadležan prema sedištu organizacije.

Član 90.

Veće proizvođača opštinskog narodnog odbora može sastaviti listu lica koja mogu biti imenovana za članove arbitražnog veća.

Ako je veće proizvođača sastavilo listu lica navedenu u predhodnom stavu, članovi arbitražnog veća imenuju se sa te liste.

Član 91.

Na postupak za obrazovanje arbitražnog veća postupak arbitražnog veća primenjuju se odredbe čl. 440. i 441. Zakona o parničnom postupku.

Član 92.

Poništaj odluke arbitražnog veća može stranka zahtevati ako ono nije bilo sastavljeno saglasno odredbama predhodnog člana, kao i iz razloga navedenih u članu 451. tač. 3. i 7. Zakona o parničnom postupku.

U pogledu rokova za podnošenje tužbe za poništaj odluke arbitražnog veća primenjuju se odredbe člana 452. Zakona o parničnom postupku.

Za odlučivanje po tužbi za poništaj odluke arbitražnog veća nadležan je okružni privredni sud.

Član 93.

Autor tehničkog unapređenja ima pravo da sarađuje na razrađivanju i primenjivanju svog predloga.

Autor tehničkog unapređenja dužan je organizaciji, na njen zahtev, pružiti dokumentaciju kojom raspolaže, stručne savete i druga obaveštenja potrebna za primenjivanje usvojenog tehničkog unapređenja.

Član 94.

U pogledu osporavanja autorstva u vezi sa tehničkim unapređenjem shodno se primenjuju odredbe člana 67. ovog zakona.

Za sporove iz predhodnog stava nadležan je okružni privredni sud.

Član 95.

Privredne organizacije dužne su doneti pravilnike o tehničkim unapređenjima, kojima će bliže regulisati postupak i uslove za ispitivanje i primenjivanje te-

hničkih unapredjenja, kao i za određivanje naknade za ista. Ovim pravilnicima mogu se ustanoviti i diplome za lica koja su ostvarila tehničko unapređenje.

Pravilnik iz stava 1. ovog člana — o tehničkim unapređenjima koja se ispituju i primenjuju u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, donosi Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane.

Član 96.

Odredbe čl. 83. do 95. ovog zakona ne odnose se na:

1) predloge za poboljšanje organizacije u oblasti administracije, knjigovodstva, dokumentacije, statistike i planiranja, kao i organizacionih mera u oblasti prometa robe i usluga;

2) predloge stručnih saradnika u naučnoistraživačkim institutima i konstrukcionim biroima, ako se odnose na projekte, konstrukcije i tehnološke postupke pripremljene i izvršene od strane tih stručnih lica u okviru izvršavanja njihovih redovnih službenih zadataka;

3) predloge koji predstavljaju samo prenošenje poznatih tehničkih iskustava iz drugih organizacionih jedinica odnosno organizacija, u zemlji i inostranstvu, sa razvijenijom tehnikom ili iz stručne literature.

Predlozi iz predhodnog stava nagrađuju se po odredbama tarifnih i premijskih pravilnika odgovarajuće organizacije.

Član 97.

Tehničku dokumentaciju tehnološke postupke, konstrukcije i proizvodne tajne jedne organizacije mogu koristiti i druge organizacije, shodno odredbama o korišćenju pronalazaka stvorenih u organizaciji.

Bliže propise o primeni odredbe prethodnog stava doneće, po potrebi, Savezno izvršno veće.

Glava deseta

GRADANSKOPRAVNA ZAŠTITA PATENTA

Član 98.

Lice koje povredi prijavljeni ili zaštićeni pronalazak odgovara za štetu po opštim pravilima o naknadi štete.

Lice čije je pravo povredeno može, pored naknade štete, tražiti da se učiniocu povrede zabrani dalje vršenje povrede i da se presuda kojom se utvrđuje povreda objavi o trošku osuđenoga.

Nadležnost suda za odlučivanje po sporovima iz prethodnih stavova određuje se prema Zakonu o parničkom postupku.

Član 99.

Povredom patenta smatra se neovlašćeno primenjivanje prijavljenog ili zaštićenog pronalaska i neovlašćeno stavljanje u promet predmeta izrađenih prema prijavljenom ili zaštićenom pronalasku, odnosno njegova upotreba u privredne svrhe.

Član 100.

Upotreba patentom zaštićenog predmeta na prevoznim sredstvima bilo koje vrste koja su privremeno ili slučajno dospela na teritoriju Jugoslavije, ne smatra se kao povreda patenta, ako je predmet zaštićen patentom upotrebljen isključivo za potrebe tog prevoznog sredstva.

Član 101.

Ako je predmet povrede prijavljeni ili zaštićeni pronalazak koji se sastoji u postupku za izradu kakve materije, smatraće se da je svaka materija istog sastava izrađena prema zaštićenom postupku, dok se protivno

ne dokaže. U ovom slučaju teret dokazivanja pada na lica koja takvu materiju proizvode.

Glava jedanaesta

KAZNENE ODREDBE

Član 102.

Privredna ili društvena organizacija ili drugo pravno lice koje neovlašćeno primeni tudi prijavljeni ili zaštićeni pronalazak, ili koje neovlašćeno izradi predmete prema tuđem prijavljenom ili zaštićenom pronalasku u namjeri da ove predmete stavi u promet, ili koje ovakve predmete neovlašćeno stavi u promet, kazniće se za privredni prestup kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara.

Za radnju iz predhodnog stava kazniće se i odgovorno lice u privrednoj odnosno društvenoj organizaciji ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 dinara.

Za postupak po ovom članu nadležan je viši privredni sud.

Član 103.

Ko radi dobivanja patenta prijavi pronalazak u inostranstvu pre nego što je podneo prijavu radi dobivanja patenta u zemlji, kazniće se za prekršaj zatvorom od 30 dana ili novčaom kaznom od 100.00 dinara.

Glava dvanaesta

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 104.

Patenti koji su u važnosti u vreme stupanja na snagu ovog zakona, ostaju i dalje na snazi po odredbama ovog zakona.

Postupak po podnetim prijavama za dobivanje patenta po kojima nije doneto rešenje o izdavanju patenta do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastaviće se po odredbama ovog zakona.

Član 105.

Pronalazačko svedočanstvo izdato za određeni pronalazak po odredbama dosadašnjeg Zakona o pronalascima i tehničkim usavršenjima, može se na zahtev nosioca pronalazačkog svedočanstva pretvoriti u patent. Rok trajanja takvog patenta iznosi petnaest godina od dana objavlјivanja izdatog pronalazačkog svedočanstva.

Za poverljive pronalaske zaštićene pronalazačkim svedočanstvom rok trajanja od petnaest godina računa se od dana njihovog upisa u registar poverljivih pronalazaka.

Ako povodom zahteva za pretvaranje pronalazačkog svedočanstva izdatog za pronalazak koji se odnosi na narodnu odbranu, Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane nađe da taj pronalazak više ne treba smatrati poverljivim, doneće o tome rešenje i dosta-viće ga sa spisom Saveznom zavodu za patente na postupak.

Ako pronalazač kao nosilac pronalazačkog svedočanstva ne zatraži njegovo pretvaranje u patent na osnovu stava 1. ovog člana, takvo pronalazačko svedočanstvo prestaje važiti po isteku petnaest godina od dana objavlјivanja njegovog izdavanja odnosno od dana upisa u registar poverljivih pronalazaka.

Član 106.

Pretvaranjem pronalazačkog svedočanstva u patent, za nosioca patenta nastaje obaveza plaćanja propisanih taksa za dalje održavanje patenta u važ-

nosti i ona počinje sa godinom u kojoj je izvršeno pretvaranje pronalazačkog svedočanstva u patent. Ova taksa se plaća u iznosu koji je propisan za odgovarajuću godinu trajanja patenta.

Naknada autoru za njegov pronalazak zaštićen pronalazačkim svedočanstvom koji se počeo iskorišćavati pre pretvaranja pronalazačkog svedočanstva u patent, može se po pretvaranju odrediti sporazumno između pronalazača i korisnika pronalaska. Ako do sporazuma ne dode, naknada se određuje shodno do sada važećim propisima za utvrđivanje i određivanje ovakve naknade.

Član 107.

Savezno izvršno veće doneće, po potrebi, bliže propise za izvršenje ovog zakona.

Član 108.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o pronalascima i tehničkim usavršenjima („Službeni list FNRJ”, br. 108/48), kao i svi propisi koji su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 109.

Ovaj zakon stupa na snagu po isteku tri meseca od dana objavlјivanja u „Službenom listu FNRJ”.